

VKV expedice do Lichtenštejnska 2003

Pavel Slanec, OK1MCS, ok1mcs@seznam.cz

Když jsem před několika lety četl v časopise Funkamateu o německé expedici do Lichtenštejnska HB0/DF0FA/p a viděl jejich krásné fotografie, okamžitě jsem po podobné akci zatoužil. Za prvé bych se rád podíval do této poněkud „exotické“ země, za druhé by jistě zájem o spojení s námi byl. Lichtenštejnsko se svými 32 000 obyvateli (mimořádně registrováno je zde přes 80 000 společností - daňový ráj) patří k nejmenším státům Evropy. Příznivá poloha a vysoká nadmořská výška horské části jistě dovolí udělat bez problémů spojení na 144 MHz až k nám do OK. Proto jsem na jednom z našich minisetkání, podpořen časopisem s reportáží HB0/DF0FA/p, navrhl uskutečnit expedici právě do Lichtenštejnska. Návrh byl VKV sekci našeho klubu shledán velmi zajímavým a já se vrhnu na přípravu. Členové expedice: Karel OK1FKL, Franta OK1PGS, Pepa OK1JFH a já.

Příprava

Předně najít vhodný termín - tedy nějaký závod na VKV (144 MHz), kterého bychom se mohli zúčastnit. Jedině v závodě budeme mít zaručeno dostatečné množství protistanic. HB0/DF0FA/p zvolili zářijový VHF contest. To se mi zdálo jako velké sousto, přeci jen se nikdo z nás nepočítá mezi zkušené horaly a Alpy zrovna nejsou Šumava. Počítal jsem s tím, že vše budeme muset odnést v batozích na zádech, na rozdíl od německé expedice, která si pronajala vrtulník. Jako jediný schopný termín se jevil první víkend v srpnu, díky nedělnímu Alpe Adria Contestu, QRP Contestu, BBT a francouzskému závodě. Délka závodu 8 hodin je ideální z hlediska nutnosti napájení malým oloveným akumulátorem. Termín uprostřed léta dával naději na uspokojivé počasí.

Tak a teď najít vhodné vysílací stanoviště. Pohledem na mapu malíčkého Lichtenštejnska bylo možno zjistit, že přichází v úvahu jen několik stanovišť. Německá expedice zvolila horu Falknis, 2560 m.n.m., zkušený holandský tým (již byli v HB0 několikrát - např. viz [1]) vysílal z Augstenbergu, 2359 m.n.m., a od horské restaurace Sareiserjoch, kde byli ve výšce 2000 m.n.m. ubytováni. Všiml jsem si, že poblíž Augstenbergu, ve 2108 m.n.m., stojí horská chata Pfälzerhütte, patřící Lichtenštejnskému horskému spolku (LAV) [2]. Pohledem

do ceníku ubytování bylo jasno - spíše na Pfälzerhütte a vysílat budeme z Augstenbergu. Převýšení od chaty na kopec je sice na krátké trase impozantní, ale podle průvodce trvá výstup 45 minut (potřebujeme být na kopci včas na začátek závodu).

Přestože v Lichtenštejnsku platí CEPT, raději jsem se na možnosti vysílání informoval na místním telekomunikačním úřadu [3]. V Lichtenštejnsku byly sloučeny třídy CEPT 1+2 v jednu, není nutná znalost morse a vysílat lze na všech amatérských pásmech mimo 50 MHz výkonem 1000 W. Na 50 MHz je max. výkon 10 W PEP a polarizace antény pouze vertikální, přičemž je třeba zažádat o hostovací licenci. Při provozu pak používat klasicky svoje vlastní značky doplněné HB0/.../p. Bohužel až po našem příjezdu z HB0 jsem obdržel mail, že hostovací licenci pro 50 MHz úřad vystaví zadarmo. Jinak značku HB0... může získat pouze občan s trvalým pobytem v Lichtenštejnsku.

Plánovali jsme skromné zařízení - výstupní výkon 25 W a osvědčenou home made 9el. F9FT na šestimetrovém teleskopickém stožárku. Vysílat 80 či 100 W jsem definitivně zavrhl po zkušeném výstupu v rámci červencového kola VKV provozního aktivu na šumavský Holý vrch, 1295 m.n.m. Nesl jsem tehdy batoh 30 kg a v ruce ještě anténu a stožár. Po informaci z telekomunikačního úřadu jsme se rozhodli, že každý pojedě pod

svou značkou. V osmihodinovém závodě by si každý zavysílal jen pouhé dvě hodiny, což se mi zdálo málo. Co takhle vybudovat dvě nezávislá vysílací pracoviště? Při podrobném studiu mapy nám padla do oka hora Naafkopf, 2570 m.n.m., tyčící se rovněž nedaleko Pfälzerhütte. Špičatý vrchol Naafkopfu patří třem státům - Rakousku, Švýcarsku a Lichtenštejnsku. Příslušnost každé části označuje státní znak jednotlivé země. Samozřejmě pro vysílání zvolíme Lichtenštejnskou třetinu. Dvě vysílací pracoviště byla kolegiem účastníků schválena.

Tedy pro shrnutí:

- Augstenberg, 2359 m.n.m. - JN47TB
- operátoři OK1PGS a OK1FKL
- TRX TenTec 526, 20 W out
- ANT 9el. F9FT

- Naafkopf, 2570 m.n.m. - JN47TB
- operátoři OK1MCS a OK1JFH
- TRX NESKOM BMT 226, 25 W out
- ANT 4el. logaritmicke-period.

Akumulátory na celou expedici včetně sobotního vysílání jsme měli 2x18Ah, 2x12Ah, 1x7Ah

Průběh expedice

V pátek 1. srpna 2003 vyrazíme před čtvrtou hodinou ranní směrem k hraničnímu přechodu Rozvadov. Karel mi světuje řízení jeho Škody Octavia, Pepa OK1JFH pomáhá na pozici navigátora. Po bezproblémovém přejetí do Německa pokračujeme na Norimberk, najíždíme na dálnici A6, při křížení s dálnicí A7 na ni odbočujeme a jedeme směrem na jih. Chceme se vyhnout placení švýcarských a rakouských dálničních poplatků, proto se v této oblasti proplétáme podhůřím Alp po místních komunikacích - alespoň nějaká změna oproti nudným německým dálnicím (ale zase to po nich utíká). Blížíme se do Feldkirchu, k hranicím s Lichtenštejnskem. Zde nás lichtenštejnský celník neomylně odstavuje na stranu, zatímco ostatní plynule projíždějí. Kontrola ale probíhá rychle a bezproblémově. Celník jen lustruje naše pasy a prohlíží si dokumenty k autu. Možná ho uklidnila moje informace, že máme za-

mluvené ubytování na Pfälzerhütte. Projíždíme Lichtenštejnskem, ve Vaduzu odbočujeme nahoru do horského střediska Malbun, ležícím ve výšce odpovídající naší Sněžce. První přespání sice plánujeme dole v kempu Mittagspitz a přesun na horskou chatu až během soboty, chceme se však podívat, jak jezdí lanovka (její jízdní řád je také na internetu [4]). V Malbunu nás ohromuje množství parkovacích míst, která jsou všechna zadarmo (oproti našim horám - námět na zamyšlení!). Právě máme za sebou 580 km a přes sedm hodin jízdy. Procházíme městečkem a u sedačkové lanovky diskutujeme, jak na ní povežeme stožár s anténou plus naše těžké batohy s akumulátory. Padne myšlenka najít ubytování zde, abychom zitra ušetřili čas. Procházíme místní chaloupky, avšak nikde nevidíme ono u nás dobře známé „Zimmer frei“. Samozřejmě ubytování v několika místních hotelích je možné, ale obsah našich peněženek říká ne. Vracíme se k autu. Posilnění svačinou vstupujeme do turistické informační kanceláře, kde se ptám na ubytování. V infocentru pracuje mimo mladé paní (nebo slečny) mladík, původem z Čech, takže vše domlouváme mateřským jazykem! Radí nám, že klidně můžeme přespát kdekoliv ve stanu (doporučuje stan postavit přímo na parkovišti). Prý se to tady vůbec neřeší (to bych chtěl vidět u nás...). Využíváme příznivé situace, zmiňujeme se o našem dalším pobytu na horské chatě a ptáme se na možnost vyjet až nahoru. Podle mapy vím, že tam jakási cesta vede, ale byl jsem sekretariátem LAV v e-mailu informován o zákazu vjezdu. Mladík tvrdí, že tam klidně můžeme jet a to v pohodě i osobním autem (no, v tomhle bodě se trochu mýlil). Ještě volají na chatu, aby zjistili přenocování i na dnešek a oznamují, že přijedeme autem. Rozradostněni sedáme do vozu, klesáme do Stegu, kde odbočujeme, míjíme zákaz vjezdu a začínáme stoupat nahoru. Ze začátku je cesta dobrá, ale ne asfaltka, povrch tvoří šotolina. Projíždíme postupně několika brody. Jsou našťástí vyschlé. Občas zavádíme spodkem o kameny. O kus dál se povrch mění na asfaltový, stoupání se značně přiosťuje.

Pokračování na 3. straně obálky

Zatáčky prudce do kopce a nad propastí musím projíždět svižně, jinak bychom uvízli. Osazenstvo auta, dříve setrvávající v družném hovoru, nyní ani nedutá. Jen při průjezdech některými zatáčkami se ozývají divné výkřiky paniky a strachu. Karel OK1FKL, majitel vozidla, se později přiznal, že se křečovitě držel madla dveří. V jednom úseku musím zastavit kvůli projíždějícím cyklistům a brodu. Další snaha rozjet plně naloženou Octavii je marná, osazenstvo vystupuje a to už se odpíchnu bez problémů. Po pár stech metrech silnice končí u statku Gritsch ve výšce téměř 1900 m.n.m. Dál pokračuje příkře nahoru šotolinová cesta. Tam už opravdu nevyjedeme. Parkujeme auto u statku, redukuje drastiicky obsah batohů a připravujeme se na další výstup. Za chvíli přichází majitelka statku. Je poměrně vstřícná, snažím se jí vysvětlit naši situaci a ona svoluje s parkováním. Také se ptá, co tam vlastně děláme. Vyslovuji kouzelné slůvko „radioamatéři“. Ihned ožívá! Vypráví, že už tu před námi byli Holanďané (předpokládám HBO/PI4TUE/p) a také dále nevyjeli. Dokonce audiovizuálně naznačuje, jak v horním úseku s autem hrabali. Loučíme se a po obdarování pizeňským pivem a becherovkou stoupáme oněch zbývajících 200 výškových metrů. Závěrečný úsek už jdeme úbočím hory jen do mírného kopce. I kdybychom přešli úsek vyjeli, zde je cesta místy tak úzká, že bychom se na ni se širokou

Octavií jistě nevešli. Po 17 hodině usedáme na lavičce u chaty. Domlouvám ubytování v „Matratzenlager“, což jsou palandy po čtyřech místech. Dáváme si pivo a večeříme místní specialitu Bergsteiger - těstoviny se zeleninou, slaninou, uzeninou a pálivým kořením. Výborné. Porce jsou tak velké, že ani vše nesníme. K večeru klesá teplota k 5°C. Chata je perfektně udržovaná, všude čistota a pořádek. V umývárně jen umyvadla s teplou vodou, bohužel žádné sprchy.

V sobotu dopoledne po snídani se vydáváme na vrchol Naafkopf, 2570 m.n.m., kde bude zítra jedno z vysílacích stanovišť. Převýšení z chaty činí 462 m na vzdálenosti asi 2,5 km. Směrovka u chaty optimisticky hlásí dobu výstupu 1h15min. Asi v třetině cesty se po zralé úvaze s námi loučí Franta OK1PGS a Karel OK1FKL s tím, že sestupují zpět a raději se vydají prozkoumat protější Augstenberg, 2359 m.n.m., kde měli v plánu vysílat zítra zase oni. Pokračujeme tedy s Pepou OK1JFH dále ve výstupu sami. Batohy tíží a slunce pere. Už chápu plný význam slov „nur für Geübte“, napsané v průvodci. Všem následovníkům doporučuji hůlky. Používá je tady většina turistů, kromě nás. Určitě urychlí postup a zvětší vaši bezpečnost. S mnoha mikropauzami stojíme po 2,5 hodinách na vrcholu a rozhlížíme se.

Je tu obrovský dřevěný kříž na mohutném kamenném podstavci, kolem něhož

jsou dřevěné lavice. Kam postavit anténu? Moc místa není, nejméně na lichtenštejnské straně. Nakonec zneužíváme místního hromosvodu právě na lichtenštejnské straně poblíž státního znaku. Konečně jsme QRV, střídáme se u transceiveru s Pepou. Na pásmu ovšem klid, mimo závod je pásmo prázdné i zde. Největší přísun stanic přináší výzva na DX volacím kmitočtu 144.300 MHz. Jakmile se z něj odladíme, nikdo o nás nemá zájem. Škoda, že nás nikdo nedal v sobotu do DX-Clusteru. Počasí se mírně zhoršuje, dostáváme se do mraku, není nic vidět a fouká studený vítr. Vybalujeme teplejší oblečení. Odpoledne balíme, část stožáru necháváme na místě a schováváme si pod vrcholem 2 litry vody

slyšeli nikoho ze Slovenska či Maďarska. Důvod je prostý - stačí se podívat východně a spatříte řadu hor s výškou okolo 2900 m. Naopak je slyšet hodně Italů, i když ne všechny jsme udělali. Zajímavé je, že jsme neslyšeli žádné „dlouhé“ Italy z jihu, ODX na jih byl známý JN63GN. Kromě východu to chodí do všech směrů. Vytáhnout nahoru větší výkon a lepší anténu by jistě bylo zajímavé (avšak velmi náročné). Na Naafkopf se během dne střídají turisté a někteří diskutují mezi sebou i s námi o naší aktivitě. Žádný z návštěvníků se po nás neřval špatně, spíš naopak. Odpoledne dorazí na vrchol turista, z něž se klube Čecho-Švýcar Petr, se kterým jsme pak prožili nádherný zbytek dne.

na zítřek. Musíme stihnout večeři, která se vydává do 19:00. Máme polopenzi, tak si vychutnáváme menu polévka - hlavní jídlo (bramborová kaše s omáčkou - něco jako guláš) - zákusek a zapíjíme opět místním pivem, které nám na rozdíl od předešlého dne již chutná. Nastává další redukce batohů, bereme na kopec jen to nejnútnější. Po náročném dni večer Pepa OK1JFH vtípkuje, že ráno nevstává a bude rozdávat body od chaty. Varuji ho a vyhrožuji smrtí!

Neděle pro nás s Pepou začíná budíčkem v 5:00, Karel OK1FKL a Franta OK1PGS si mohou ještě pospat, na Augstenberg je to blíž. Před šestou už šplháme nahoru. Výstup se mi zdá nějaký lehčí, děláme méně mikropřestávek, jdeme či lezeme poměrně plynule. Vrchol zdolán tentokrát v čase 1h45min. Připravujeme vysílací pracoviště, vyřizujeme několik SMS skedů a začínáme závod.

„Vykopávám“ já, ze začátku se s Pepou OK1JFH střídáme po půlhodinách, později po hodinách. Celkem to jde, občas přichází na výzvu i několik stanic najednou. Snažíme se lovit nějaké slovinšské a chorvatské stanice, nedaří se - buď je stanice v solidní síle, ale je na ní pile-up, nebo je naopak velmi slabá, takže našich 25 W výkonu do malé antény na spojení odtud nestačí. Také jsme ne-

Další příjemné setkání s češtinou. Po skončení závodu ještě krátce volám výzvu na 144,300 MHz, abych využil zbytků energie v akumulátoru, a přichází moje osobně nejdelší spojení z HBO - DL1SUN z JO53PN, je 732 km daleko. Poslední spojení v 15:45 UTC. Balíme a sestupujeme s Petrovým doprovodem zpět k chatě. K večeri pivo a špagety s tomatovou omáčkou (s vydatným sponzorstvím našeho nového švýcarského přítele - díky!).

Tak a čeká nás poslední, třetí noc v Lichtenštejnsku. V pondělí ráno balíme, kupujeme pohledy a přesunujeme se zpět na statek Gritsch. Majitelka nás zdraví a oznamuje, že lak našeho auta zachutnal jejím koním. Skutečně auto je celé olízané od jejich jazyků. Nakládáme všechny věci, Pepa OK1JFH sedá za volant a opatrně sjíždí dolů do údolí. My ostatní jdeme pěšky a naposledy se kocháme alpskou přírodou. Stavíme ještě v hlavním městě, Vaduzu. Původní plán projít se po městě vzhledem k velkému vedru, které zde panuje, omezuje na vhození pohledů do schránky a nákup drobných suvenýrů. Pak už jen hurá domů do Plzně. Po otravné cestě v parném dni se návrat daří okolo půl deváté večer.

Dokončení na straně 8

